

**VU FILOSOFIJOS FAKULTETAS
PSICHOLOGIJOS INSTITUTAS**

**EDUKACINĖS IR VAIKO PSICHOLOGIJOS MAGISTRANTŪROS STUDIJŲ
PROGRAMOS PROFESINĖ PRAKTIKA**

Praktikos laikas, trukmė:

Praktikos pavadinimas	Vieta	N/D	Kreditai	Akademiniis darbas		Laikotarpis	Atsiskaitymas
				Praktika	Pratybos		
Edukacinės ir vaiko psichologijos profesinė praktika	Ugdymo įstaiga	D	12,5	338		2018 spalio 1 – 2019 sausio 31	Ataskaitos parengimas ir pristatymas
	PPT ar centras, teikiantis psichologines paslaugas vaikams		12,5	338		2019 vasario 1 – 2019 kovo 29	Ataskaitos parengimas ir pristatymas

Praktikos metu studentas turi susipažinti ir analizuoti:

1. Praktikos vietą-instituciją [paskirtį, tikslus, struktūrą; personalo sudėtį ir pareigas; institucijos funkcionavimo aplinką (valdymą, finansavimą, personalo valdymą), institucijos išorinę ir vidinę aplinką; institucijos mikroklimatą (tarpusavio bendravimą, drausmės politiką, tvarką ir kt.); bendradarbiavimą su kitomis institucijomis; ryšius su visuomene.
2. Klientų grupę (klientų skaičių įstaigoje, klientų grupes, klientų socialinį statusą, pagrindines klientų psichologines problemas).
3. Teikiamų paslaugų pobūdį ir psichologinės pagalbos proceso organizavimą.
4. Taikomus metodus ir priemones.
5. Psichologo pareigybę, jo funkcijas, vaidmenis.
6. Reikalingus teisinius aktus.
7. Praktinį psichologo darbą, profesinės etikos laikymąsi.
8. Psichologo darbą komandoje, bendradarbiavimą su kitais specialistais.

Pagrindinis praktikos tikslas – susipažinti su ugdymo įstaigos ir PPT ar psichologines paslaugas teikiančio centro psichologo darbu ir įgyti darbo ugdymo įstaiga bei įvairiose tarnybose ar centruose, teikiančiuose psichologines paslaugas vaikams ir jaunimui, įgūdžių.

Studentai įgys praktinių psichologinio įvertinimo, konsultavimo ir intervencijos, darbo specialistų komandoje įgūdžių; gebės įvertinti individo, grupės ir organizacijos psichologines problemas; gebės moksliskai pagrįsti teikiamos pagalbos principus ir prevencines priemones. Įgys profesinės saviugdos gebėjimą.

Galimos edukacinės ir vaiko psichologijos magistrantūros programos profesinės praktikos sritys ir vietos:

Edukacinės ir vaiko psichologijos programos magistrantų profesinė praktika atliekama įvairiose švietimo institucijose; ugdymo įstaigose, pedagoginėse–psichologinėse tarnybose; įvairiuose centruose, teikiančiuose psichologines paslaugas vaikams ir jaunimui; profesinės karjeros centruose. Edukacinės ir vaiko psichologijos programos magistrantų praktikos vietų sąrašą parengia studijų programos komitetas. Parenkant praktikos vietas atsižvelgiama į tai, kad jose dirbtų kvalifikuotas psichologas, turintis ne mažesnį nei 2 metų praktinio darbo stažą.

Vadovavimas praktikai ir profesinė priežiūra

Praktikai vadovauja Psichologijos instituto paskirtas praktikos vadovas bei profesionalus psichologas praktikos vietoje. Studentas iki spalio/vasario 1 d. parengia planą ir suderina jį su vadovais. Vadovas praktikos vietoje sudaro sąlygas studentui stebėti profesionalių psichologų darbą, atlikti numatytas užduotis, konsultuoja, aptaria praktikos metu iškilusius klausimus, suteikia kitą reikalingą pagalbą, įvertina studento darbą pasibaigus praktikai. Vadovas praktikos vietoje atlieka studento praktikanto profesinę priežiūrą.

Su instituto paskirtu praktikos vadovu studentai ne rečiau nei kartą per mėnesį susitinka aptarti praktikos eigos bei iškilusių sunkumų (konkreči data nustatoma abipusiu susitarimu). Visi Edukacinės ir vaiko psichologijos studijų programos dėstytojai priėmimo metu konsultuoja studentus praktikantus.

Instituto paskirtas praktikos vadovas irgi teikia profesinę priežiūrą studentams praktikantams universitete pagal numatytą laiką kurso tvarkaraštyje.

Siekiant užtikrinti profesinę priežiūrą, visos keturių mėnesių praktikos metu studentai praktikantai vieną kartą per savaitę turi susitikti su instituto paskirtais dėstytojais, atliekančiais profesinę priežiūrą.

Susitikimo metu aptariamas praktikanto darbas, padedama į darbą pažvelgti ir emociškai, ir kognityviniu lygmeniu, padedama praktikantui ugdyti pasitikėjimą savimi ir profesinį tapatumą. Į šį procesą galima įtraukti užduotis, kurias atlieka supervizoriaus prižiūrimas praktikantas. Jų pagrindu vėliau, kaip mokymosi proceso dalis, galima detali diskusija ir kritinė refleksija. Taip pat galima pakviesti praktikantą stebėti, kaip supervizorius atlieka savo profesinę veiklą. Po to atliekama refleksija būtų sudėtinė mokymo(si) ir profesinio tobulėjimo dalis.

Praktika – sudėtinė studijų programos dalis. Todėl praktikos metu studentams tam tikromis temomis universitete skaitomos paskaitos, vedami praktiniai užsiėmimai, seminarai.

Numatoma susitikimų diena Psichologijos institute – trečiadienis. Apie tai pasirašant sutartį turi būti pranešta praktikos vadovams vietoje.

Praktikos dokumentacija:

- Tarp VU, Institucijos, kurioje atliekama praktika, vadovo ir studento yra pasirašoma trišalė *Studento praktinio mokymo sutartis* (3 egz. – trims šalims). Sutarties formą (<http://www.fsf.vu.lt/struktura/katedros/bendrosios-psichologijos-katedra/studijos#magistro-studij%C5%B3-program%C5%B3-profesin%C4%97s-praktikos-dokumentai>) pildo studentas.
- Instituto paskirtas praktikos vadovas, atsižvelgdamas į Edukacinės ir vaiko psichologijos magistrantūros programos praktikos tvarką, parengia **praktikos planą**. Praktikos pradžioje studentas kartu su praktikos vadovu institucijoje pakoreguoja praktikos planą, atsižvelgdami į institucijos poreikius bei galimybes. Pakoreguotas praktikos planas pateikiamas suderinimui instituto paskirtam vadovui.
- Institucijos praktikos vadovui pristatoma *Praktikos įvertinimo forma* (<http://www.fsf.vu.lt/struktura/katedros/bendrosios-psichologijos-katedra/studijos#magistro-studij%C5%B3-program%C5%B3-profesin%C4%97s-praktikos-dokumentai>), kad pastarasis žinotų, jog reikės įvertinti studento veiklą.

Pagrindinės edukacinės ir vaiko psichologijos magistrantūros programos profesinės praktikos dalys:

Studentas praktikos metu turi atlikti užduotis, kurias jam skiria praktikos vadovas darbo vietoje, atsižvelgdamas į institucijos tikslus, poreikius ir pan. Edukacinės ir vaiko psichologijos magistrantūros programos praktika - sudėtinė mokymosi proceso dalis ir tąsa. Todėl studentui praktikos vietoje turi būti sudaryta galimybė ir skirta pakankamai laiko atlikti konkrečias praktikos užduotis. Galimos praktikos užduotys:

1. Profesionalo psichologo darbo stebėjimas (įvertinimo, konsultavimo).
2. Psichologo darbo komandoje su kitais specialistais stebėjimas.

3. Dalyvavimas atvejų analizės grupėse.
4. Psichologinis vaiko mokymosi, emocinių ir elgesio problemų įvertinimas.
5. Vaiko ir tėvų konsultavimas.
6. Įvairių intervencijos metodų taikymas individui ir grupei.
7. Probleminės klasės įvertinimas
8. Savarankiškų tyrimo projektų rengimas.
9. Mokytojų ir tėvų psichologinis švietimas.
10. Moksleivių psichologinis švietimas (pamokos, lankstinukai).

Konkrečios užduotys, kurias turi atlikti studentas, turi būti numatytos praktikos plane.

Atsiskaitymas:

Praktikos vietoje studentai atsiskaito pagal organizacijoje nustatytą tvarką. Studento atlikta praktika vertinama gynimo metu. Atsiskaitant už praktiką, studentas pateikia Edukacinės ir vaiko psichologijos magistrantūros programos profesinės praktikos ataskaitą (raštu). Prie ataskaitos pridedamas praktikos vadovo darbo vietoje atsiliepiamas apie studento darbą. Visa tai pristatoma instituto paskirtam studento praktikos vadovui. Atsiskaitymo terminai, profesinės praktikos aptarimo data ir laikas skelbiami kurso el. pašto konferencijoje. Pageidautinas praktikos vadovų darbo vietose dalyvavimas. Galutinį įvertinimą rašo VU praktikos vadovas, atsižvelgdamas į profesinės praktikos ataskaitą, gynimą ir institucijos praktikos vadovo įvertinimą.

Reikalavimai profesinės praktikos ataskaitai:

Praktikos ataskaita rašoma atsižvelgiant į turimą praktikos planą (jis turi būti pridedamas prie ataskaitos). Ataskaitoje turi būti šios dalys:

- Institucijos, kurioje atliekama praktika, apibūdinimas (jos struktūra, personalas, darbo organizavimas, bendradarbiavimas su kitomis institucijomis, psichologo darbą reglamentuojančios instrukcijos ir įstatymai).
- Klientai. Kas kreipiasi, kokios dažniausios problemos ir pan.
- Kiekybinis praktikos metu atliktų užduočių ir kitų darbų aprašymas (kada ir kas daryta, kiek kartų). Pvz.:

Data	Atliktas darbas	Pastabos
2018.01.10, 13, 16, 18	Konsultavimo stebėjimas	2 priedas

Kiekybinėje analizėje turi matytis visi praktikos metu nuveikti darbai. Nuoroda į priedus reikalinga tam, kad būtų lengviau susigaudyti skaitantiems ataskaitą. Kiekybinis atliktų užduočių aprašymas turi būti pasirašytas praktikos vadovų organizacijoje.

- Kiekybinis praktikos metu atliktų užduočių aprašymas (būtinai turi apimti ataskaitas apie psichologinio įvertinimą ir konsultavimą). Taip pat turi būti atsiskaityta už kitas konkrečias užduotis, kurias magistrantas atliko praktikos vietoje [trumpai aprašytas užduoties tikslas, naudoti metodai ir pateikiami rezultatai (pridedami visi tyrimo protokolai arba jų kopijos; paskaitų ir kitų užsiėmimų planai; sukurtos anketos, lankstinukai, projektai ir pan.)].
- Profesinė refleksija:
 - * kokių įgūdžių įgijote praktikos metu, su kokiais naujais metodais susipažinote (parašyti konkrečiai, su pavyzdžiais).
 - * problemos, sunkumai, su kuriais susidūrėte praktikos metu. Analizuodami tai, išskirkite, kokių žinių ir įgūdžių, reikalingų savarankiškam darbui, Jums trūksta, ką, atsižvelgdami į tai, siūlytumėte keisti ar papildyti universitetinėje psichologų rengimo programoje.
 - * Jūsų pasiūlymai ateities praktikos organizavimui.